

Oppsummering av Slabberas- nettverkssamling om språkkafeer april 2021

Vi takker for nok et flott Slabberas med mange engasjerte deltakere, og over 100 påmeldte. Ikke minst vil vi takke alle som har bidratt til programmet: Leser søker bok, OsloMet, Deichman, Bærum bibliotek, Askerbibliotekene, Kongsberg Frivilligsentral og Universitetet i Oslo.

Under har vi oppsummert dagen i korte trekk. **Merk at filmene er tilgjengelige fram til 1. juni:**

Språkkafeene i koronatiden

Tatiana Romini Kroff og Åse Kristine Tveit fra OsloMet holdt hver sin presentasjon som var filmet på forhånd. Se [Tatianas presentasjon](#) og Åse Kristines film: [Slabberas290421 - YouTube](#)

La oss øve sammen!

Hva slags litteratur velger de som er nye i Norge? Veronica Salinas fra Leser søker bok anbefalte bøker til språkkafé. [Her er presentasjonen hennes](#). Hun ledet også en gruppesamtale om dette temaet, hvor vi merket oss særlig tre ting:

- Start gjerne en boksamtale med å se på forsiden. Bilder åpner opp og kan gi sterke opplevelser/assosiasjoner
- Det er viktig at deltakerne kan se teksten som presenteres
- Vi kan bruke litteratur for å unngå å bli for personlige

Sammen med kollega Hanna Bovim Bugge har Veronica skrevet to artikler som er nyttige for arbeidet med språkkafeer. Den ene handler om bruk av litteratur på språkkafé

<https://lesersokerbok.no/aktuelt/litteratursomspringbrett/>

Den andre handler om parallellspråklige bøker <https://lesersokerbok.no/aktuelt/vi-er-her-sammen/>

Veronica ledet dessuten en samtale med Monica Blegvad og Katarzyna Konieczna-Staskiewicz fra Bærum bibliotek. De snakket blant annet om hvordan vi kan samarbeide om digitale språkkafeer.

Bærum bibliotek har hatt god nytte av å samarbeide med både Fredrikstad bibliotek og Leser søker bok.

Monica har skrevet en artikkel om hvordan Leser søker bok inspirerte henne til å starte opp digital språkkafé sammen med kollegaene sine [Kjære Grønland, digital språkkafé | Leser søker bok \(lesersokerbok.no\)](#)

Erfaringer med kommunikasjon på digitale språkkafeer

Jenny Gudmundsen er stipendiat ved Senter for flerspråklighet på Universitetet i Oslo. Hun hadde spilt inn en film der hun forteller om forskningsprosjektet sitt. Det handler om uformell språkopplæring på språkkafeer, og hvordan vi lærer ved hjelp av ny teknologi. [Se Jennys film.](#) Vi merker oss blant annet to ting som taler for å gi digitale språkkafeer en sjanse: 1. Digitale samtaler er ikke så ulike fysiske samtaler. 2. Vi mennesker finner nye muligheter til å forstå hverandre når situasjonen krever det.

Vi fikk også noen konkrete tips:

Husk godt lys og god lyd, gjerne høretelefoner.

Tenk på mimikk og gester.

Ta deg litt ekstra tid hvis det er forsinkelser på nettet eller tekniske utfordringer.

Spør gjerne deltakerne på forhånd om de vil bli rettet på, så slipper du å være usikker på om du skal gjøre det når samtalen har startet.

Hvordan starte opp en digital språkkafe?

Nisrin Maktabi Barkouki fra Deichman Holmlia presenterte et nytt nettkurs som heter [23 ting om å formidle på nett - Kurs \(bibliotekutvikling.no\)](#).

Merk at dette kurset er gratis og åpent for alle. Det ligger på bibliotekutvikling.no, under Nasjonalbibliotekets nettsider.

Det eneste som kreves for å få tilgang, er at du oppretter en bruker.

Du kan ta en eller flere av kursmodulene, og du kan ta dem i den rekkefølgen du ønsker.

Kursmodul 15 handler om språkkafeer. Den er laget av Nisrin Maktabi Barkouki og Silje Bjerke fra Deichman, og Veronica Salinas fra Leser søker bok.

[Her kan du se Nisrins presentasjon.](#)

Flavia Seegaard fra Askerbibliotekene ledet en samtale om hvordan du kan starte opp en digital språkkafé. Hun erfarte at det var mye å finne ut av på forhånd, men at det ble et veldig vellykket og populært tilbud straks de kom i gang.

Hvordan bygge kompetanse og holde på motivasjon hos de frivillige?

Rigmor Råen fra Kongsberg Frivilligsentral ledet en samtale om dette temaet.

[Her kan du se presentasjonen hennes.](#)

Flere deltakere anbefalte å rekruttere frivillige gjennom [Appen for gode gjerninger \(goodify.co\)](#), og å styrke dialogkompetanse gjennom [Dialogpilotene](#).

Hvordan bør vi organisere språkkafé når vi kan starte opp igjen fysisk etter koronaperioden?

Hvilken rolle bør bibliotekene ha mht drift av språkkafé?

Cathrine Undhjem fra Viken fylkesbibliotek ledet en samtale om disse spørsmålene. Hun fikk flere gode svar:

Vi må ikke slutte med det digitale tilbudet, det er fleksibelt!

Mange ønsker både fysisk og digital språkkafe, men det krever ressurser.

Språkkafeen må utvikles kontinuerlig.

Kan man ha språkkafe på engelsk, for eksempel i samarbeid med elever i videregående opplæring?

Hvordan nå ut til målgruppa?

Silje Stener fra Viken fylkesbibliotek ledet en samtale om kommunikasjon og markedsføring av språkkafeene. Det kom mange fine forslag:

Kampanjer. Lage videoer med noen av deltakerne, jf. Deichman (<https://fb.watch/5amjDWTlgN/>)

Materiell på flere språk enn norsk og engelsk.

Oppmuntre deltakere til å ta med en venn på fysisk språkkafe, eller sitte sammen under en digital språkkafe.

Husk på denne: [Brosjyrer, plakater og skilt | Det flerspråklige bibliotek \(nb.no\)](#)

Hvordan videreutvikle biblioteket som en inkluderende møteplass?

Tone Storli fra Viken fylkeskommune - Avd. Frivillighet, friluftsliv, idrett og integrering – ledet to samtaler om dette spørsmålet. Først hadde hun en panelsamtale med

Iman Haroun fra Drammen, Nesanet Hailemariam fra Kolbotn og Ismaiel Alokzai fra Nore og

Uvdal. Senere hadde hun en gruppesamtale med deltakerne. Det kom fram mange gode og viktige synspunkter, og temaet skapte mye engasjement. Vi gjengir noe av det som kom fram.

Fra gruppesamtalen:

- Jeg ble rørt av å høre Ismaiel, Iman og Nesanet. Det er viktig å huske at vi alle er individer, vi er så forskjellige. Jeg ble rørt av å se deres ressurser. Vi må vise forståelse i samfunnet, se hverandre.

Integrering må gå begge veier: Hvordan kan vi i større grad ta del i innvandreres ressurser og verdsette dem - vi må jo også bli integrert med innvandrere, bli kjent med deres versjon, på hvilken måte kan bibliotekene bidra til å formidle dette?

- Ansgard teologiske høyskole i Kristiansand samarbeider med lokale bibliotek, studenter på faget interkulturell forståelse bruker språkkafe som praksis. Studentene er der i flere år på studiet, så de får god tid til å etablere nettverk, flere unge blir frivillige, både innvandrere og studenter får utbytte av det.

- Bibliotekene kan samarbeide om språkkafeer med andre høyskoler og andre fag, med studenter fra andre studier, for eksempel økonomi, jus osv. Det bidrar til å bygge nettverk utenfor egen sfære, lære å se ressursene i innvandrere, skape nettverk mellom innvandrere og framtidige ledere i samfunnet.

- Viktig å se integrering i sammenheng med folkehelse, tenke språkkafe med aktiviteter ute i natur, spise mat sammen, lage mat ute, gjerne blandede grupper, hva må vi ha med i nista, hvilke klær trenger vi.

- Faste arrangementer i biblioteket med informasjon og forklaringer på ting som skjer i lokalsamfunnet.

- Jeg var selv ny i Norge og deltaker på språkkafe. Jeg snakket en del med de andre deltakerne, mange ønsket å besøke museer, men var redd for å ikke forstå. Vi etablerte kontakt med studenter, begynte å møtes til uformell samtale på norsk om et museum, så deltakerne ble bedre forberedt, og neste uke besøkte de det sammen. Ordningen fungerer fortsatt. Bydel Gamle Oslo.

- Bærum bibliotek avd. Rykkinn er nabo med frivilligsentralen, har godt samarbeid om tiltak som å gå på tur sammen, leksehjelp på nett osv.

- Samarbeide med det lokale næringslivet, utfordre det til å ta del i ansvaret for integrering i lokalsamfunnet. Asker næringsråd og Asker kommune har godt samarbeid, men vi har aldri tenkt på samarbeid mellom biblioteket og næringsrådet. Alle ønsker at folk skal ut i jobb, vi på biblioteket kan hjelpe til med å skrive CV.

- Biblioteket kan invitere til foredrag og debatter om ulike temaer knyttet til integrering, trekke inn næringslivet, prosjekter som "contento.no", som formidler kontakt mellom høyt utdannede arbeidsledige innvandrere og næringslivet, arbeidsgivere, frivillige de lokale museene og fortidsminnesmerkene? Biblioteket kan organisere foredrag om hva det krever, hva det gir, usikkerheten stopper mange fra å ansette innvandrere, redd for språkvansker, og kjenner ikke ressursene deres.

- Bibliotekene kan samarbeide med barnehager, barneskoler, ungdomsskoler og videregående skoler om å organisere språkkafé eller språkmøter mellom barn/ungdom og voksne innvandrere, det gir gjensidig læring, erfaring og utbytte på flere måter. Skolene kan ha integrering som tema. Det er lett for voksne å lære språk av å snakke med barn - de bruker et enkelt vokabular, snakker sakte og tydelig, og de har ikke hemninger med at innvandrere snakker norsk med aksent.

- Innvandrere kan trene i språkkafégruppa på å stå opp og fremføre en tekst, eller si noe spontant - først for hverandre, senere for andre - si noe om et selvvalgt tema.

- Etablere Speaker's Corner i biblioteket, en åpen scene der alle kan framføre selvvalgt tema, åpne for debatt, fortelle om noe, lese dikt, eller formidle noe annet.

- Flytte biblioteket ut på torget, gjøre det synlig, invitere til dialog om utvikling av tjenester.

- På mange nettstedet må man kommunisere med en robot. Hvis man har spørsmål, får man sjelden gode svar. Biblioteket kan ha chatte-vakt. Det kan være i samarbeid med helse/folkehelse i kommunen. Det kan være viktig å få kommunisere med et menneske - det kan være frivillige, behøver ikke nødvendigvis være ansatte.

- Leksehjelp på nett

- Frivillige: "lån et menneske" har vært forsøkt, ikke så lett, men kan kanskje organiseres bedre.

- Dilemma, skal de frivillige på språkkafé gi sin e-postadresse til deltakere som ber det? Bør den frivillige bidra til å bygge nettverk utover språkkafeen, eller kan han begrense sin deltakelse til aktiviteten i språkkafeen?

Fra chatten:

Bravo Iman! ja, det burde organiseres flere språkkafe! og samarbeid! Dialog og samarbeid er nøkkelen!

Det er så mange måter å videreutvikle språkkafé og andre inkluderingstilbud! Det som kreves er støtte og prioritering fra de som sitter med ressursene og beslutningsmakt. Språkkafeer er kjempeviktig, som vi har sett fra forskningen, men skal vi stoppe der? Jeg er for en skikkelig utvikling av tilbud som utfolder seg med behovene av deltakere (heart).

Dette er viktig i den nasjonale bibliotekstrategien, å flytte biblioteket dit folk er.

Kommunens fritidsaktiviteter kunne kanskje integreres med språkkafeene?

Norsk Start Oslo er en organisasjon stappet med engasjerte norske frivillige studenter, og er et eksempel på det Ismaiel snakker om. De tilbyr aktiviteter som idrettsdag, språkkafé og annet gøy for personer med fluktbakgrunn. Deltakerne her skryter av at de frivillige er unge og engasjerte.

Bibliotekbuss i Viken

Språkkafe med og for ungdom

Ta med en venn, Bruke de som har erfaring, de gode ambassadørene.

Kampanje over tre uker med ulike aktiviteter som rekrutterer, video, plakater,

Godify, rollespill, lære av å lære bort, være aktiv, direktør i Kavli deltok i rollespill stillingsintervju,

Kurs om flerkulturelle arbeidsplasser

Friluftsliv som jeg jobber med, er også en god arena for integrering.

Kan biblioteket også bruke noen ressurser på å formidle kontakt også andre veien, til det norske publikum, slik at vi får ta del i og kan verdsette ressursene til innvandrerne?

Det norske dugnadsbegrepet må defineres på nytt!

Det gjelder oss alle: Ikke dra opp stigen etter seg.

Det bør være flere språkkafeer å velge mellom, på ulike tidspunkt (formiddag/kveld). Noen har behov for egne kvinnegrupper.

Biblioteket må tenke: Hva kommer folk inn hit for? Møte folk som de er, på sine egne premisser.

Den nasjonale bibliotekstrategien vektlegger å flytte biblioteket dit folk er.

Kommunens fritidsaktiviteter kunne kanskje integreres med språkkafeene?

Facebook-gruppe

Under møtet ble det laget en Facebook-gruppe, på oppfordring fra en av deltakerne. Den heter "Slabberas - nettverkssamling om språkkafeer", og presenteres slik: "Dette er en gruppe for bibliotekansatte og frivillige som jobber med språkkafeer og inkludering i bibliotek. Den springer ut av det fysiske/digitale nettverksmøtet Slabberas, som ble arrangert første gang i Drammen i 2017. Det er Viken fylkesbibliotek som er ansvarlig for arrangementet og denne gruppa, men vi håper at flere vil dele ting som er relevante."

I etterkant av møtet har gruppa fått over 60 medlemmer, og ett av medlemmene har tatt initiativ til å lage en samlet oversikt over alle språkkafeene som tilbys.

Oversikt over språkkafeer (under arbeid):

Foreløpig oversikt, basert på innspill og kommentarer i Facebook-gruppa per 7.5.2021

Viken:

Asker bibliotekene: Digital Språkkafe - tirsdager kl. 18:00 og onsdager kl. 10:00

Bærum bibliotek: digital språkkafe onsdager kl.13

Fredrikstad bibliotek, Språk og kaffe digitalt. Onsdager kl. 14 og 16. Språk og kaffe fysisk vil være torsdager kl. 14 når det starter opp igjen.

Lillestrøm bibliotek, Strømmen: Digital språkkafé torsdager kl 15.00-16.30

Sarpsborg Frivilligsentral har fysiske språkkafeer på Sarpsborg Bibliotek hver tirsdag kl 11 og 1730. Men korona stengt inntil videre.

Oslo:

Deichman Oppsal. Onsdager kl 17-18.30. Zoom Deichman Stovner Digital språkkafé fredager kl. 13 - 14.30

Deichman Tøyen Digital språkkafé onsdager kl. 17-19 på Zoom.

Vestfold og Telemark:

Horten: Språkkafe hver onsdag kl 13-14:30 (under normale omstendigheter). Ca 30-35 deltagere pr gang. Ca 20 språkverter som kommer hver annen uke.

Referatet er skrevet av Camilla Sørbye, 07.05.2021